

СУТНІСТЬ ТА ОЗНАКИ МУНІЦИПАЛЬНОЇ ОХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Владислав Олегович АРАНЧІЙ,

*здобувач Науково-дослідного
інституту публічного права
<https://orcid.org/0009-0008-2127-0209>*

В умовах сьогодення важливим та особливим видом охоронної діяльності в Україні є муніципальна. За словником іншомовних слів за ред. Л. Пустовіт слово «муніципальний» пов'язане зі значенням лексеми «муніципалітет». Воно утворилося від латинського «муніципія», що означало «місто з правом самоврядування у Стародавньому Римі». Згідно до іншої позиції, термін «муніципальний» походить від латинського «тяжкість» («munis») і «приймаю» («саріо»), які згодом трансформувались в слово «munісіріум» - місто з правом самоврядування [1, с.659]. Це слово-європеїзм поширилося в українській мові завдяки тісним політичним і культурним контактам передусім із країнами Західної Європи. Слово муніципальний широко вживається у мові сучасних газет у таких суспільно-політичних словосполученнях: муніципальна реформа, муніципальні вибори, муніципальна влада, муніципальна власність, муніципальні службовці, муніципальні поліція (міліція), а також поширюється на власні назви установ, організацій культури, як-от Муніципальний театр Київради, Муніципальний оркестр або ж наприклад, в Києві перебуває делегація муніципалітету італійського порідненого міста Флоренції; У Японії в місті Кіото двісті початкових шкіл, усі муніципальні, у них навчається понад 100 тисяч учнів; Муніципальна комісія Бостона недавно вирішила утворити в місті спеціальну зону. Отже, муніципальний – це той, що стосується муніципалітету, тобто, органу міського, локального управління, або ж місцевого самоврядування [2, с.27].

Місцеве самоврядування в сучасній Україні набуло найбільшого розвитку та досить високого рівня самостійності. Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» передбачено, що воно являє собою гарантоване державою право та реальну здатність територіальної громади - жителів села чи добровільного об'єднання у сільську громаду жителів кількох сіл,

селища, міста - самостійно або під відповідальність органів та посадових осіб місцевого самоврядування вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України. Місцеве самоврядування здійснюється територіальними громадами сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, а також через районні та обласні ради, які представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст [3].

Таким чином, місцеве самоврядування цілком можна розглядати, як особливого роду соціальне утворення, що сформоване населенням відповідної території. Головною метою цього утворення є забезпечення належного рівня життєдіяльності населення відповідної місцевості, обрамленої в адміністративно-територіальну одиницю. Підтвердження виділених моментів міститься в статтях 3 та 4 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» відповідно до яких, «громадяни України реалізують своє право на участь у місцевому самоврядуванні за належністю до відповідних територіальних громад. Будь-які обмеження права громадян України на участь у місцевому самоврядуванні залежно від їх раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, терміну проживання на відповідній території, за мовними чи іншими ознаками забороняються. Місцеве самоврядування в Україні здійснюється на принципах: народовладдя; законності; гласності; колегіальності; поєднання місцевих і державних інтересів; виборності; правової, організаційної та матеріально-фінансової самостійності в межах повноважень, визначених цим та іншими законами; підзвітності та відповідальності перед територіальними громадами їх органів та посадових осіб; державної підтримки та гарантії місцевого самоврядування; судового захисту прав місцевого самоврядування» [3].

На муніципалітет покладається велике коло різноманітних завдань та повноважень, частина з яких стосується забезпечення безпеки території громади, охорони майна кожного її члена, підтримка громадського порядку та безпеки і таке інше. З метою їх реалізації, органи місцевого самоврядування, зокрема, мають право на а) створення у разі необхідності органів і служб для забезпечення здійснення з

іншими суб'єктами комунальної власності спільних проектів або спільного фінансування (утримання) комунальних підприємств, установ та організацій, визначення повноважень цих органів (служб); б) вирішення відповідно до законодавства питань про створення підприємствами комунальної власності спільних підприємств, у тому числі з іноземними інвестиціями тощо [3].

Входячи із викладеного муніципальна охоронна діяльність – це діяльність здійснювана в рамках функціонування органів місцевого самоврядування, що обумовлює наявність у неї таких ознак:

– по-перше, її суб'єктний склад формують підприємства, установи та організації, створенні органами місцевого самоврядування і наділені ними відповідної компетенцією та повноваженнями;

– по-друге, муніципальна охоронна діяльність є локальною та відбувається в рамках адміністративно-територіальних одиниць відповідного рівня;

– по-третє, ключовою метою муніципальної охорони виступає задоволення інтересів не всього суспільства, а територіальної громади селища, міста, села тощо;

– по-четверте, юридичну основу муніципальної охоронної діяльності складають не тільки загальнодержавні правові акти, а, переважно, нормативно-правові документи видані органами місцевого самоврядування;

– по-п'яте, примусові повноваження суб'єктів муніципальної охоронної діяльності в значній мірі усічені порівняно із державними та не виходять за рамки, які визначені Законом України «Про охоронну діяльність»;

– по-шосте, муніципальна охоронна діяльність приносить прибуток відповідній територіальній громаді, адже надання охоронних послуг забезпечує надходження грошових коштів до місцевого бюджету відповідної територіальної одиниці.

Список використаних джерел:

1. Словник іншомовних слів [Текст]: 23000 слів та термінологічних словосполучень. уклад.: Л. О. Пустовіт та ін. К. : Довіра, 2000. 1018 с.
2. Волюйко О.М. Деякі підходи до визначення терміну «муніципальний». Стан, проблеми та перспективи сучасної юриспруденції України в умовах євроінтеграції: правові та суспільні аспекти. 2015. С.27-28.
3. Про місцеве самоврядування в Україні: закон від 21.05.1997 №280/97-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1997. №24. ст.170.